

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Illvstrivm Virorum Epistolae, Hebraicae, Graecae et Latinae, Ad Ioannem Reuchlin Phorcensem virum nostra aetate doctissimum diuersis temporibus missae

Reuchlin, Johannes

Hagenoae, 1519

Laurentius Behem canonum doctor, canonicus senior & scholasticus s.
Stephani Babenbergen. Ioanni Reuchlin salutem optat

[urn:nbn:de:bsz:31-270838](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-270838)

EPIS. ILLVST. VIRORVM AD

uiuam habebunt, qualem iandiu habuerunt libri de Verbo Mirifico per te & docte compositi, & eleganter perpoliti. Vale. Romæ viii. Kalend. Iunias. Anno M. D. XVII.

Philippus Beroaldus Iunior, Ioanni Reuchlin Phorcensi.

DOCTISSIME uir salue. Quod literis tuis hæctenus nõ respõderim, in causa fuit, Pontificis ab urbe secessus, meaq; in urbe mora. Accessit etiam ualetudo aduersa Anconitani, quo sine parum proficere poteram. Tandem & Pontifex rediit & Anconitano incolumitas restituta est. Res tuæ iam in uado cõstituta sunt. Philosophus tuus quem tuis literis mihi commendafti, Venetias ire in animo habebat. Nã hic illi arti nullus quæstus nec fides ulla. Cæterũ qui tibi has literas reddit Ioannes Heitmers Commissarius est Pontificis destinatus ad Germaniæ partes pro libris antiquis qui desyderantur, munitus uenit multis literis pontificiis & diplomatibus. Sperat se om̃ino aliquid boni eruturum. Significauit autem Pontifici posse te plurimum negotio isti fauere, qui diu tanquam sagax canis uepreta omnia & nitedulas olferceris. Quare mihi commisit, scriberem ad te, uelles operam tuã ad istam rem impertiri, consilio scilicet iuuare, monitionibus, indagine, autoritate non deesse, præsertim apud Præsulem Vuormaciensem. Crede mihi doctissime Capnion, te animum Pontificis optimi in te certe amando diu excitatum, hac potissimũ opera arctissime tibi deuincturum. Nam hæc illi cura non in postremis est. Vale, & me ama. Romæ v. Decemb. M. D. XVII.

Laurentius Behem Canonum Doctor, Canonicus senior & Scholasticus S. Stephani Babenbergen.

Ioanni Reuchlin Salutem oprat.

HAECTENVS ex eo inquam quo in urbe simul dulciter cõuersati fuimus, filii. maxime cum ubi locorum esses ignorarem, nec qui opportune meas ad te perferret haberem: At nunc quia tuus discipulus, amicusq; meus Bartholomæus Casar ad tuã excellentiam uti sitibundus ad scientiarum fontem proficiscitur, nolui cõmittere, ut sine meis hoc est testimoniis meã erga te pristina bñuolentiã ad te ueniret. Tãtus enim meus est in te amor,

quem suavi amicitia tibi Romæ cum pariter iremus hebraicos inter
 Iudæos libros percontando comparasti. Vnde me quæ ingratissimum
 censerem si me tuæ bonitati non patefacerem. Quadoquidem te unice
 admiror & obseruë. Credo præceptor optime idemque uir doctissime,
 adhuc bene memineris, quod me docueris romæ quoniam pacto illa
 lxxii. Dei nomina ineffabilia ex illis uerbis Exodi. Et angelus domini
 καὶ τὰ λοιπὰ extrahantur seu componantur. Fuit enim mihi illud iucundissimum
 ex te hausisse. Et quidem huius causa fecisti me emere Volumen illud
 sine punctis scriptum, quod Iudæi in suis synagogis reseruant. credo
 quod contineat Pentateuchon. Sed nec te latere puto, cum ex Vrbe
 domum reuersus ultimū Razielis librum ad me dederis quo carebam,
 etiam quæ sæpe mecum in palatio Apostolico in Camera mea, quæ
 Munitio armorum intitulata erat constitutus fueris non ignoras. Sed
 quorū sum isthæc commemoratio? Ideo hæc scribo uir optime, ut tibi
 subeat, si forte mente tua exciderim, mei memoria qui tuis tantis
 & innumerabilibus uirtutibus & artibus afficior. Quibus te omnium
 (citra adulationem) nostra tempestate, citra tamē aliorum quorumuis
 contemptum, facile quam doctissimum iudico. Verū, quo inquis hoc
 argumento ais. Respondeo, quia tuam contra peruersos & iniquos
 calumniatores tuos uidi acerrimā ac strenuam defensionem, quam
 summa admiratione & legi & relegi, usque adeo ut mihi ferè
 incredibile uideatur humanum ingenium tanta & tam grauiā & acuta
 depromere seu excidere potuisse. Supra modum autē tuæ condolui
 fortunæ quæ te in eorum. quos Theologistas, triuales Sophistas,
 & magisterculos nominas, manus atque conflictum, in ipsum quoque
 uersificem Ortum vino, ac recutiturum Pepericornum adduxerit.
 Veruntamen cum recta ratione melius rem considerassem, non ab re
 factum putauī, quandoquidem clare discernere est, te per inimicos
 & æmulos tuos, apud quoscunque quibus facie ignotus eras,
 ubique glorificandum ob ingenii & doctrinæ tuæ excellentiam,
 atque de tot talibusque hostibus triumphaturum, ut haud immerito
 de te dici queat, quod Beatus Syxtus ad passionem suam raptus,
 Sancto dixit Laurentio, Te quasi iuuenem magnum, gloriosior de
 Tyranno expectat triumphus.

EPIS. ILLVST. VIRORVM AD

Quamobrem clypeo tuæ sapientiæ innixus, forti esto animo, & pro iusticia famaꝝ tua (semper tamen de catholica fide ut soles bene sentiendo) audacter & uiriliter decerta, quo tibi gloriã sempiternam uirtutis tuæ præmium comparabis, & amicos tuos gaudio & læticia, qui omnes in tua laude gloriantur, ingenti afficies. Facile enim tanquam alter malorum depulsor Hercules, huiusce modi monstra domabis. Vale studioforum splendor, ac Germaniæ unicum decus. Bambergæ xx. Iulii. Anno M. D. XV.

Viro doctissimo Iohanni Capnioni, Nicolaus Gerbellius S. in Christo Iesu.

QUEM uero nõ pudeat scelerati huius seculi, mi doctissime Capnion. Quem ferre non pigeat, mores atatis huius, plus q̄ ferreat. Qua cum sementem facere uoluissent oēs bonæ literæ, astris etiam ipsis fæliciter aspirantibus, reperta: sunt fœdissimæ Harpyiæ, quæ florem commodum emergentiam frugum, pestilētissimo attactu adurere sunt commolita. Concreditū erat per, quam uberi solo mundissimum semen. At illud paulatim, superiorum incuria Agricolarum, spinis atq; sentibus peracutis pungentibusq; unde quaq; inhorruit. Missi sunt Coloni candidiores, à uepribus liberaturi semen, quo posset emergere cumulatius coposiusq;. Bella quidem, & horrida bella exorta. Molesta nanq; posteriorum Colonorum diligentia, pigris illis negligentissimisq; cultoribus. Atq; dū desidiam suã, uelut aras & focos tantantur, cristas erigunt, omnia euerrunt armamentaria, nihil non exquirunt, ne patroni parum acres uecordiæ suæ uideantur. Contra cordatiores isti solius seminis causam agentes, animo uersant peruigili, qua tandem uia in cœlum queant educere, tot iam seculis inuolutum depressumq; perniciosissimis spinis, diuinæ sapientiæ purissimum germen. Illi congregatis undiq; copiis, reclamant refragantur, insaniunt in summa. Nullum lapidem non mouent ne saltem ex agro conductitio, uelut ignaui & inertes Coloni eiciantur. Crebro interim Tragicum illud occinētes *μὲν οἱ κακοὶ καὶ οἱ κακοὶ* *νοῦμεν οἱ δὲ κακοὶ κακοὶ*. Cui⁹ rei fidē ut faciant sis, quorū sūt mercenarii, nulla non hora superbissime inculcāt, quos tribulos, quod